

"המחיר נשאר קבוע" בני משפחת כרמל

לא על החסה לבדה

בני משפחת כרמל לא מסתפקים בשיווק התוצרת החקלאית שלהם למאות חנויות, והמטרה בעת היא להגדיל את המחזור ולהעביר את המושכות לדור השני במשפחה • ההמלצה שלהם ליזמים: "לחשוב מחוץ לקופסה, לא לפחד מדברים חדשניים ויומריים ולא להתבייש לשאול"

ישראל מושקוביץ || צילום: גיל נחושתן

לקוחות חרשים ושכל לקוח סרכש את המוצרים שלנו יהפוך ללקוח קבוע", עיריית, בת הזקונים, נולדה לתוך הע' סק החקלאי המשפחתי המשגשג. "כבר כשהייתי ילדה אני הקטנה שלה אותי ואת אחי לאסוף ביצים מחלול ולקפל קרטונים שמיועדים לאריות תבלינים ליצוא, גם בקור וגם בחום. זו הילדות שלי כמובן. כשפגתי את החרשים האלה כבר בגיל צעיר - הבריתו ישבו בבית בצפון בטלויזיה ואני עבדתי במשק".

לפני 40 שנה הצטרף כרמי למשק המשפחתי הקטן כמיישב, שעסק בגידול מטילות ומטעי ירקות ואגסים. בגידול משותף שעשו בארזה'ב ענת וכרמי הם נתקלו באספרנטו ירוק, או צמח כמעט ולא מוכר בישראל. הם החליטו לגדל את האספרנטו כמובן ותחילו לייצא אותו. לארה"ב מנקביל ליצוא חסה לאירופה. במקביל, הם הקיטו משתלה לצמחי בית ועברו גם לגידול ורדים. בשנת ה'שס"ו החלו בני המשפחה לייצא שתילי ורדים לדרום-אמריקה. כעשור לאחר מכן הגיע משבר בענף והמשפחה עברה לגידול עצי מטעים לטוב המטעים. בשנת 2005 הצטרף יובל לעסק לאחר שסיים ללמוד הנדסת מים. או עשתה המשפחה הסבה לגידול תבלינים ליצוא.

החלוקה טאור ברורה. "אנא היא מטען של החברה. אבא הוא היום, זה שטוב לך"

כשוק המקומי, אבל הבל פתוח. לאחרונה התפרסם העסק כשלקוחה התלוננה על הימצאות צפרדע בחסה. בני המשפחה כתבו על כך מוסט בפייסבוק שזכה לאחורה ברשת על הכנות. בין היתר כתבו שהם משתלמים לא להשתמש בחו' טרי הרבה, ולכן הימצאותה של הצפרדע דורגה כעידה על איכות וניקיון הגידולים שלהם.

כרמי, יליד קיבוץ שעריהעמקים, הת' חתן בשנת 1976 עם ענת, בת מושב היוגב שבצפון ירושלים, ויהי החליטו להמשיך את המשק של משפחתה של ענת. יובל (40), בנם הבכור, משמש היום כמנהל כרמל יבולים ולצידו השתלבו שאר הילדים: אמיר (38) מנהל השיתוף, דן (32) מנהל הייצור ועיריית בת הזקונים (22) אחראית לייצוב המרשים של צמח המטען החרשי, ובנוסף יש לה עסק של בנייה ים מעוצבים. אורי (25) מטייל בעת באוסטרליה ועם שובו יצטרף לעסק המשפחתי.

"לא תיכננו להשתתף בתחרות", אמר יובל. "אנחנו אנשי עמל. כיום 5:30 בבוקר אנו כבר עומדים את המטען העסקי הראשון ומתכננים את יום העבודה". דן: "אם לא היינו זוכים היינו מתוסכל. אני תחרותי טבעי, כשנכנסנו לסיפור של התחרות השאיפה הייתה לזכות. כשזכינו קיבלתי כוח להמשיך. המטרה שלי היא לשרוד על איכות המוצר, להיחשב ולקבל

משפטי עם האנדרה השיתופית כמושב, שנפתר בסוף. פעם ניספת הייתה כשהליתי ויצאתי משהו ובמקביל היה משבר גדול בענף הורדים. כשהחלטתי וחזרתי העסק היה ממש נמוך. אבל טבל משבר אני יוצא מתחת ובעיקר לומר מהטעויות", משחזר כרמי.

הסיפור כאן הוא אמנם על עסק קטן, אבל מאחוריו משפחה גדולה, חמה ומ' נוכשת שהצליחה עם הרבה עבודה קשה ויצירתיות להרים עסק משגשג, מהטרי בילים בארץ לגידול ירקות, ולהפיק את התוצרת שלה במאות חנויות רשת וחי נרות פרטיות. בינתיים הם מסתפקים

עמים בחיי נאלץ כרמי כי כרמל (67) להתמודד עם משבר עסקי שאיים להכריע את מפעל החיים המשפחתי. בשתיקה הוא הצליח לקום מהקשיים, להתפתח, לפתח קו גידולים חדשני ולחזור לשוקים איכותיים. השכר וזה מפעל החיים המשותף לו ולזוגתו ענת (63), "כרמל יבולים", בתחרות העסקים הקטנים שלנו.

"הפעם הראשונה שהעסק היה בקשיים הייתה כשפיתחנו לול מטילות, וניצלנו חלק ממכמות הביצים של המושב, רבד שלא היה מקובל, ולכן נכנסנו לעימות

ארבעה ילדים ושני הורים עובדים יחד, מבוקר עד ערב, כדי לגרום לעסק הזה להיות איכותי, חדשני ומותאם למגמות בעולם החקלאות. לכל אחד מבני המשפחה יש תפקיד שהוא מבצע על הצד הטוב ביותר, ויחד מתקבל עסק משגשג, גם בתקופה שחקלאות היא מילה "גסה". לאחרונה פתחו בני המשפחה חנות שמהווה חלון ראווה לתוצרת העסק ומספקת גם את הצרכים של הצרכנים המקומיים.

ת.ז. | כרמל יבולים

תחום פעילות:
ייצור ושיווק תוצרת
חקלאית לשוק המקומי

מיקום:
מושב היוגב

בעלים:
משפחת כרמל

שנת הקמה:
2005

מספר עובדים:
50

מי נתן לי השראה

"בשנת 2001 חיפשנו מענה
לבעיה בריאותית. בהתלצות
נטורופת פנינו לחנויות טבע
לרכישת נבטים וירוקים, ועם
השינוי בדוניה המשפחתית
עלה הרעיון להתחיל בגידול
עצמי של נבטים, תבלינים
וירוקות ייחודיים"

כ־50 עובדים. אני לא חושבת במשבר הדור השני כאן, אין לי ספק שהדור השני משתלב בהרמוניה מלאה בחברה ויש לי ביטחון מלא בתקשורת האיטית שלהם."

הגיון: "למשפחה יש גישה עם קית תכליתית כלכלית ברורה, הם מתנהלים כמועצת מנהלים בכלת ההחלטות. ההחלטות מתקבלות ברוב קולות ויש תחושה משפחתית שנסמרת. לדעתי המשפחה הצליחה לילול על משבר הדור השני."

מה החוץ שלך?

כרימי: "החוץ העסקי הוא לגרל תוצרת בריאה לתושבי הארץ באיכות ובטוהרים טובים. אני חושב שהמחזור יגדל ואין סיבה שלא נקמדם על מחזור של 50 מיליון שקל בשנה. כדי להגיע לזה אנו צריכים להתייעל בייצור, כלומר להגיע לתפוקה גבוהה יותר מכל מ"ר המטרה היא להעשיר את החסה והתדר ביותר מינדלים וויטמינים ולהגדיל את הביקוש למוצרים שלנו."

אתם מתבוננים להתחיל לייצא?

דן: "אין לנו יתרון יחסי בייצא. הגים יקרים, כוח העבודה יקר והתקציב יקר. הביקושים בישראל כ"כ גבוהים שעוד לא הדבקנו אותם. אנו מגדלים ומשווקים 31 מוצרים שונים, בהם נבטים, עלים וגידולי שדה". המוצרים מגיעים למאות חנויות

לדבריה, "זה לא משק חקלאי קלאסי, זו חברה משפחתית העוסקת בייצוא אריות, שיווק והפצה, עושה את כל שירות הייצור ומגיעה מהרוע ועד לאקדרי הביי תו, עם מורכבות תפעולית מאוד גבוהה. לכל אחד במשפחה יש את התחום שלו, כל אחד מביא לידי ביטוי את היתרונות האישיים שלו. המיוחד הוא ההתבוננות והלמידה המתמדה ותקשורת פתוחה. זה עסק מצויץ."

ענת מריגושה שהעסק מתנהל משם כמו סטארט-אפ חקלאי: "יש לנו את היתרונות התמדיים, את היצירתיות ואת הגישה הקסרנית למוצרים. נכון להיום העסק היה מפינים את כל המשפחה. אנחנו מעסיקים

את סיכונים, יש לו אופטימיות מטורפת, ואנחנו כאחים קיבלנו כלים להתפתח", הסביר יובל.

מה אתה מביע ליום צעירי?

כרימי: "לחשוב מחוץ לקופסה, לא לפחד מדברים חדשים ויוזמיים, לא להתבייש לשאול. ככל שלומדים יותר מבינים כמה אנחנו לא יודעים."

תנת כהן פוסט, היועצת הארטגית שטלויה את העסק כמעט שנה, עשתה בעצמה מעבר חזר. לאחר ששייטטה כמי נהלת מכירה בחטיבת מוצרי היוקרה של לוריאל וטיפלה במותגיו יוקרה כמו ארטג, איר סן לורן ולקוס, עברה מחברת הקור סמטיקה הבינ"ל לעסק המשפחתי במושב.

רשת ופרטיות, בהם רמי לוי, שופרסל, מנה, טייב טקס, ימות בית, חגי הינם וסטופ טרנס.

אחת הנקודות החשובות עבורם היא הסחיה כרימי: "אנחנו לא משחקים במחיר קבוע המוצרים שלנו משווקים במחיר קבוע ואחרי כל השנה, אצלנו לא יקרה מה שקרי זה לעגבניות שמחנקות פתאום ל־15"20 שקל לקילו. למרות שאנו מתמודדים עם קשיי הגידול בקיץ שהורשים הרבה יותר היצואות ושוחקים את הרווחים, המחיר נשאר קבוע". לאחרונה פתחו בני המשפחה הנות משק חדשה שבה הם מוכרים שלל מוצרים. החנות צמודה לעסק המשפחתי במושב היוגב ופתוחה 6 ימים בשבוע.

צמודה לעסק המשפחתי. החנות החדשה